

Aan het College van Burgemeester
en Wethouders van de
Gemeente Westvoorne
Postbus 550
3235 ZH Rockanje

Oostvoorne, 01 februari 2016

Uw kenmerk:

VERZONDEN 0 2 FEB. 2016

Betreft : **Zienswijze inzake de Omgevingsvisie
Westvoorne 2030.**

Geacht college,

De Vereniging Verontruste Burgers van Voorne (VVBV) is een vereniging die statutair tot doel heeft de internationaal befaamde natuurgebieden van en in de nabijheid van Voorne en de kwaliteit van de woon- en leefomgeving van de bewoners te beschermen. De vereniging tracht dit doel te bereiken door onder meer kritisch de ontwikkelingen te volgen die een negatieve invloed kunnen hebben op de woon- en leefomgeving van de bewoners dan wel afbreuk doen aan de eerdergenoemde natuurgebieden.

Vanuit deze doelstelling dienen wij onze zienswijze in op de Omgevingsvisie Westvoorne 2030. Onze zienswijze bestaat uit twee delen. Het eerste deel "Algemeen" betreft vooral de kwaliteit, degelijkheid en relevantie van de Omgevingsvisie. Het tweede deel "Specifiek" betreft de specifieke teksten van de 138 Pagina's. Gezien de wijldropigheid van de Omgevingsvisie zijn de VVBV-bezwaren in onze zienswijze niet uitputtend.

Algemeen

1. Allereerst willen wij opmerken dat wij het zeer waarderen dat de Gemeente Westvoorne vooruitlopend op de Omgevingswet geprobeerd heeft een toekomstvisie op te stellen. Dat is moedig en zal zeker niet gemakkelijk geweest zijn. Dat een visie beschreven wordt voor de middellange termijn maakt het onvermijdelijk dat veel zaken weinig concreet gemaakt kunnen worden, maar slechts richtinggevend kunnen zijn. In de Omgevingsvisie zoals die nu is gepresenteerd zitten veel zaken die wij van harte ondersteunen. In onze reactie zullen wij noodgedwongen vooral ingaan op die aspecten waar wij van mening verschillen of een andere insteek bepleiten. In onze reactie zullen wij wel enkele voorbeelden noemen van projecten elders in den lande om te laten zien op welke wijze wij invulling van bepaalde delen van het beleid gerealiseerd zouden willen zien.
2. Het eerste dat ons opvalt is dat in de omgevingsvisie demografische prognoses of scenario's ontbreken. Dat vinden wij voor zo'n richtinggevend document een ernstig gemis. Zeker omdat zulke modellen wel degelijk beschikbaar zijn. Uit deze prognoses blijkt namelijk dat ook in onze regio ernstig rekening gehouden moet worden met een krimp van het inwonersaantal en dat is uiteraard een gegeven dat van grote invloed is op een toekomst-visie. Toch komt het woord "krimp" in de Visie niet voor. Dat vinden wij niet alleen een gemiste kans op het anticiperen op een dergelijk scenario, maar leidt ook tot in onze ogen vele optimistische droombeelden over groeikansen waar die niet of nauwelijks zijn. Het blijft nu onduidelijk of de Gemeente krimp alleen als een bedreiging ziet of dat er juist ook mogelijkheden door ontstaan die door de bevolking als prettig ervaren worden. Het zelfde geldt voor nieuwe kansen, met name t.a.v. de groeiperspectieven van toerisme, die niet onderbouwd worden met (regionale) studies e.d. Zelfs geen verwijzing naar bronnen terzake. Doordat kwantitatieve analyses ontbreken, zijn wij van mening dat het realiteitsgehalte van de Omgevingsvisie dubieus is en dat is jammer.

3. Dat het opstellen van een Omgevingsvisie voor een periode van 15 jaar lastig concreet te maken is wil niet zeggen dat er geen duidelijke kaders kunnen worden aangegeven waaraan de beschreven plannen moeten voldoen. Wij zijn van mening dat de omgevingsvisie niet kader stellend is en daardoor ook te vaag blijft. Vrijwel nergens wordt gesproken over limieten, waardoor een goede beoordeling van veel zaken niet goed mogelijk is. Soms zouden wij tegen bepaalde geschetste ontwikkelingen minder grote bezwaren hebben, als duidelijk zou zijn om welke schaal het zou gaan. Door het open laten van dit soort zaken vervalt de Omgevingsvisie op veel plaatsen in (retorisch) proza met veel vrijbrieven voor ad hoc besluiten die daarvan kunnen afwijken. Of de gemeente over sturende en handhavende instrumenten wil beschikken wordt nauwelijks gerept. In de inleiding van de Omgevingsvisie geeft u aan dat de Omgevingsvisie niet gezien moet worden als een "horloge", maar als een "kompas" waarmee de richting wordt aangegeven (pag. 9). Maar hoever we in die richting willen gaan, wordt zelden vermeld. Daardoor blijft onduidelijk wat voor gemeente we willen zijn?
4. Voor de VVBV zijn behoud en versterking van de grote natuur- en landschappelijke waarden binnen onze prachtige gemeente van groot belang en vormen daarom belangrijke criteria voor beoordeling van deze omgevingsvisie. Het heeft ons verbaasd dat in de omgevingsvisie vrijwel alleen maar gesproken wordt over "kansen voor behoud en versterking van natuur en landschap" en er vrijwel nergens aandacht is voor de bedreigingen van natuur en landschap en hoe die bedreigingen te voorkomen. Veel reële RO-dilemma's worden niet genoemd of er wordt verwezen naar ad hoc "maatwerk" t.z.t. of "flexibiliteit". De zaken worden hierdoor veel te mooi voorgesteld. De VVBV maakt zich juist ernstig zorgen over bescherming van de aan ons toevertrouwde natuur binnen Westvoorne en ziet juist dat er door allerlei plannen aantasting van onze waardevolle natuur en de daarbij behorende landschappen mogelijk gemaakt wordt. Op dit punt is de visie soms behoorlijk tegenstrijdig. Eerst wordt beleden dat natuur en landschap waardevol zijn en vervolgens staat u allerlei ontwikkelingen toe of stimuleert u die zelfs, terwijl duidelijk is dat die een regelrechte bedreiging zijn voor natuur en landschap. De omgevingsvisie wekt de indruk dat natuur gezien wordt als iets dat geëxploiteerd kan/mag worden. De intrinsieke waarden van natuur en landschap blijven onderbelicht.
5. De Omgevingsvisie richt zich sterk op recreatie/toerisme en de RO-souplesse nodig voor de gewenste groei daarvan. Wij zijn van mening dat het grootste deel van de bevolking van Westvoorne daar totaal niet op zit te wachten. Zij ervaren vooral de overlast die door een nog verdere uitbreiding van recreatie en toerisme wordt veroorzaakt. Wat ons betreft kan alleen van verruiming sprake zijn als er eerst gezorgd wordt voor uitbreiding van natuur en verbetering van met name het agrarische landschap zodat ook de polders geschikt worden voor recreatie (dat zijn ze nu maar heel beperkt). Een grotere recreatieve druk op onze natuurgebieden vinden wij onverantwoord. In het specifieke deel zullen wij voorstellen doen op welke wijze wij denken dat de hierboven genoemde uitgangspunten kunnen worden vorm gegeven en waar.
6. Veelvuldig wordt gepleit voor kleinschalige verblijfsrecreatie in waardevolle open gebieden, maar wat onder kleinschalig moet worden verstaan wordt nergens geïndiceerd. Hoeveel, hoe groot? Het blijft gissen. Wij zijn er niet gerust op. Zal er worden gemonitord en waaraan wordt het beleid getoetst? Gezien het vermeende economisch belang van het toerisme waarschijnlijk niets van dit alles, met sluipende wildgroei als resultaat. Nu reeds zien wij de ontwikkelingen op dit gebied uit de hand lopen. Dat stemt ons niet optimistisch.
7. Wij zijn van mening dat de betekenis van (de groei) van het toerisme voor de lokale economie zwaar wordt overschat omdat daarbij vooral en gewoonlijk de omzetcijfers van winkels, restaurants e.d. worden gehanteerd. Die zijn echter irrelevant. De bijdrage aan de welvaart in de gemeente wordt namelijk bepaald door de toegevoegde waarde die lokaal wordt gegenereerd. Ingekochte goederen en diensten van elders zijn relatief zeer aanzienlijk en dragen niet bij aan de lokale welvaart. De nadelige gevolgen van toerisme

daarentegen komen grotendeels voor rekening van de burgers van Westvoorne.

8. De status van het nog te publiceren Handboek Kwaliteitsverbetering (beeldkwaliteitsplan) is voor ons op dit moment nog onduidelijk. Kunnen daaraan later beslissingen worden ontleend/gerechtvaardigd en door wie? Wat is de juridische betekenis van dit handboek voor de burgers? Stelt de gemeenteraad het Handboek vast? Gaat de procedure voor de Omgevingsvisie vooraf aan de procedure voor het vaststellen van het Handboek?
9. De paragraaf "Basis bieden voor kosten verhaal" ontbreekt nog (PM, pag. 13) en is op dit moment nog een PM. Wij zijn van mening dat dit juist een allesbepalend onderdeel zou moeten zijn. Dit maakt een goede beoordeling van de Omgevingsvisie eigenlijk onmogelijk.
10. De Omgevingsvisie is zo vaag en intern tegenstrijdig dat het nooit (mede) de basis / rechtvaardiging mag zijn voor concrete ontwikkelingsplannen.
11. De VVBV verzoekt met klem in de Nota van Beantwoording de door ons ingediende zienswijzen ieder specifiek te beantwoorden i.p.v. te verwijzen naar een voorafgaande containerparagraaf. Daardoor kunnen vaagheid en omissies grotendeels worden vermeden.

De VVBV kan niet anders concluderen dan dat de Omgevingsvisie kwalitatief en bestuurlijk niet bruikbaar is als basis voor toekomstig beleid voor het buitengebied. Het wekt de indruk vooral een PR-verhaal te zijn om het open landschap dienstbaar te maken aan de groei van toerisme. Wij beschouwen dat als een gemiste kans !

Specifiek

In dit deel van onze reactie gaan wij nader in op de specifieke onderdelen delen van de omgevingsvisie. Wij doen dat in de paginavolgorde zoals die in de omgevingsvisie is gebruikt. Wij vermelden telkens het betreffende paginanummer en de betreffende tekst (cursief) uit de omgevingsvisie om zo de leesbaarheid te vergroten.

Pag. 9 Voor een stevig fundament is op de achtergrond natuurlijk gewerkt met diverse prognoses.

De VVBV vindt het gebruik van “De diverse prognoses” op de achtergrond onwenselijk. Omdat in de tekst van de omgevingsvisie nergens iets is terug te lezen van de gebruikte prognoses is inzicht in het realiteitsgehalte van het “fundament” voor de omgevingsvisie door ons niet te bepalen. Wij zien graag dat de bronnen waarop deze prognoses gebaseerd zijn, worden vermeld (met de paginanummers) of in een bijlage worden toegevoegd aan de Omgevingsvisie.

Ons kompas is ingesteld op een aantrekkelijke, duurzame kustgemeente met behoud en versterking van de fraaie landschappen en het bijzondere natuurschoon, waar voor de bewoners en bezoekers voldoende te beleven is. Maar bovenal is ons vizier gericht op een goede woon- en verblijfskwaliteit in en duurzame inrichting van onze drie dorpen en in het buitengebied.

In deze inleidende tekst zien we een fraai voorbeeld van de zaken mooier voorstellen dan ze werkelijk zijn. De fraaie landschappen binnen onze gemeente worden op heel veel plekken gedomineerd door de foeilelijke industriële landschappen die overal op de achtergrond zichtbaar zijn. Het lijkt wel of de gemeente haar ogen sluit voor dit fenomeen en niet wil zien dat dit landschap en de daarbij behorende overlast veel afbreuk doet aan de genoemde goede woon- en verblijfskwaliteit. Helaas gaan wij in de rest van de omgevingsvisie hier nog vele voorbeelden van zien.

Pag. 9 Westvoorne als tuin van de Rijnmond. Een tuin als plek voor ontspanning bij een woning of voor de rustzoekende recreant. De tuin verwijst echter ook naar de tuinbouw, de agrarische sector als belangrijke gebruiker en beheerder van de ruimte. Een tuin is ook een landschap met een cultuurhistorische waarde, ontstaan door natuurlijke processen of kunstmatige ingrepen. Natuurwaarden zijn ook in tuinen soms erg hoog, zeker in Westvoorne is dat het geval.

Op deze passage is heel veel aan te merken. De hoge natuurwaarden waarover gesproken wordt, komen uitsluitend voor in de binnen de gemeente aanwezige natuurgebieden. Daarbuiten zijn de natuurwaarden laag. De belangrijkste oorzaak van deze lage natuurwaarden moet voor het overgrote deel gezocht worden in de wijze van agrarische bedrijfsvoering. Wij bepleiten daarom de nog aanwezige landschappelijke waarden heel goed te beschermen en waar mogelijk te verbeteren. Met name de verrommeling van het landschap door op allerlei plekken woningbouw mogelijk te maken, vinden wij een slechte ontwikkeling. Voor de natuurwaarden binnen de natuurgebieden is een strikte bescherming noodzakelijk en moet gewerkt worden aan verbetering van die waarden. Buiten de natuurgebieden zien wij veel mogelijkheden natuurwaarden te herstellen en/of verbeteren. Wij missen in de omgevingsvisie gericht beleid om dit te bereiken.

Pag. 13 “Basis bieden voor kostenverhaal” ontbreekt (PM)

Pag. 19 De genoemde “piketpalen” ontbreken bijna geheel in de omgevingsvisie.

2.1 grote diversiteit aan fraaie landschappen

Onze “fraaie” landschappen laten op de achtergrond een totaal ander beeld zien. De foto’s in de Omgevingsvisie laten alleen de mooie kant zien. Draai de camera een kwart of een halve slag en het beeld is heel anders. Wij begrijpen dat dat andere beeld niet erg wervend is voor onze gemeente die zich graag toeristisch wil profileren, maar het is wel onze landschappelijke werkelijkheid.

Pag. 19 *De grote variatie in landschapstypen resulteert in een bijzondere, veelzijdige natuur.*

Bij deze beschrijving in de omgevingsvisie willen wij, naast bovenstaande opmerking, enkele belangrijke kanttekeningen plaatsen. Er is inderdaad een behoorlijke variatie in landschappen binnen de gemeente Westvoorne. Helaas resulteren die lang niet altijd in een bijzondere, veelzijdige natuur. Nogmaals, daarvan is alleen sprake binnen de formele natuurgebieden. In de binnenduinrand en vooral in de polders zijn de landschappen alleen nog fraai te noemen door mensen die kennelijk niet meer weten hoe onze polders en de binnenduinrand er nog niet eens zo lang geleden nog uitzagen. De watersnoodramp van 1953 heeft grote schade aangericht en net op het moment dat de landschappen en de natuur in de polders zich weer aan het herstellen waren, heeft de ruilverkaveling onze landschappen en de daarin aanwezige natuurwaarden volledig verruïneerd. Alle, ooit zo kenmerkende, heggen en (elzen-)hagen, alle bloemrijke graslanden, alle overhoekjes, erfbepantelingen en geriefhoutbosjes zijn volledig uit ons landschap weg gesloopt. Elke oude kreek of watergang is rechtgetrokken en de waterstand in de polders volledig omgekeerd ten opzichte van de natuurlijke situatie. Dit alles is desastreus geweest voor zowel de landschappen, als voor de daarin voorkomende natuurwaarden. Verderop zullen wij suggesties aan de hand doen over de wijze waarop de teloorgang van onze landschappen kan worden hersteld.

Pag. 19 Het agrarische buitengebied is behalve een economisch waardevol productielandschap ook een aantrekkelijk gebied voor recreanten. De dijken vormen fraaie, doorlopende fietsroutes. Langs de oude kreek de Strype is - in het kader van het kreekherstel - een kreekpad aangelegd voor voetgangers. De recreatieve functie van het landschap is zowel van belang voor onze bezoekers als voor de eigen inwoners van Westvoorne.

Zoals hiervoor ook al aangegeven zijn wij van mening dat onze polders zowel landschappelijk, als qua natuurwaarden juist heel schamel zijn vergeleken bij de vroegere situatie van met name voor de ruilverkaveling. Daarmee is ook de recreatieve waarde van de polders op dit moment niet heel hoog. De geroemde fietspaden lopen voor een groot deel langs druk bereden wegen en zijn daardoor onveilig en bepaald niet aantrekkelijk. Het laarzenpad door de Strype is in onze ogen juist een heel goed voorbeeld van hoe het niet moet. In een gebied dat o.a. bedoeld is voor weidevogels en winterganzen moet je juist verstoring voorkomen. Veel beter zou zijn om het laarzenpad, dat gelukkig zelden door recreanten wordt gebruikt, te sluiten en observatiepunten en fiets- en wandelroutes in te richten langs de randen van het gebied. Zo wordt het gebied door natuurrecreanten nu ook gebruikt. Doortrekken van het laarzenpad naar Meertje De Waal vinden wij om dezelfde redenen onwenselijk.

Pag. 23 2.4 Krachtige kernen

Juist in dit hoofdstuk hadden wij verwacht dat er ook aandacht zou zijn geschonken aan een scenario waarin rekening wordt gehouden met inwonerskrimp en met het daarbij behorende demografisch perspectief.

Pag. 24 2.5 Veel werkgelegenheid

Kortom, er is veel werkgelegenheid in de omgeving en onze gemeente kent dan ook een relatief hoge pendel.

Bij dit hoofdstukje willen wij opmerken dat de aanleg van Maasvlakte II tijdelijk voor veel werkgelegenheid heeft gezorgd. De meeste werkers kwamen echter van (ver) buiten Westvoorne. De werkgelegenheid bij de bedrijven die zich op Maasvlakte II hebben gevestigd of waarvan verwacht wordt dat zij zich daar zouden kunnen vestigen valt behoorlijk tegen. Het is niet voor niets dat er op dit moment veel onrust is onder havenarbeiders over het verloren gaan van banen door de komst van Maasvlakte II. Automatisering en robotisering nemen veel werk uit handen van havenarbeiders. Dat heeft in onze ogen ook gevolgen voor de demografische verwachtingen voor Westvoorne. Helaas worden die nergens genoemd. Ook hier dus weer een veel te rooskleurig beeld. Evenmin wordt vermeld dat ca. 2/3 van de Westvoornse

beroepsbevolking buiten de gemeente werkt. "Relatief hoge pendel" is in dat opzicht een verhullend eufemisme. Westvoorne is in hoge mate een forensengemeente! Evenmin wordt vermeld dat van de bescheiden lokale werkgelegenheid ca 1/3 wordt ingenomen door binnenkomende pendelaars van elders.

De recreatiesector (vooral de horeca) levert eveneens relatief veel banen.

Dat de recreatiesector veel banen oplevert, is maar gedeeltelijk waar. Helaas gaat het daarbij vaak om tijdelijke deeltijdbanen met laaggeschoold werk dat vooral wordt ingevuld door scholieren. De VVBV is van mening dat Westvoorne op bescheiden schaal meer behoefte heeft aan hoogwaardiger banen die ook buiten het toeristenseizoen voor werkgelegenheid zorgen.

Pag. 29 Voor de woningmarkt kijken we op het schaalniveau van Voorne-Putten, maar voor bepaalde woningtypen kunnen er in de toekomst ook andere regio's van toepassing zijn. Denk aan sommige exclusieve woningen in de duinen of op de zanderijen.

Met genoeg lezen wij de tekst van pagina 29. Veel van wat daar staat willen wij van harte onderschrijven tot we bij de laatste hierboven afgedrukte zinnen kwamen. De VVBV zal zich met alle middelen en mogelijkheden verzetten tegen woningbouw in de duinen en ook de zanderijen kunnen wat ons betreft geen uitbreiding van het woningbestand verdragen. Wij vragen ons af hoe het mogelijk is dat een gemeente die in haar omgevingsvisie laat opnemen dat natuurwaarden en landschappelijke waarden van het allergrootste belang zijn voor de gemeente even later mogelijkheden wil creëren, die een duidelijke aantasting betekenen van de te beschermen waarden.

Pag. 30 Daarnaast is sprake van woonverdunding. Dit betekent dat per woning gemiddeld minder mensen wonen. Het gevolg hiervan is dat zelfs bij een gelijkblijvend inwonertal, toch extra woningen gebouwd moeten worden om aan de vraag te voldoen. Dit kan dan echter wel een ander type woning zijn. De woonverdunding neemt naar verwachting van 2,31 personen per huishouden in 2010 af naar 2,10 in 2030, waarna sprake zal zijn van stabilisatie (bron: Statline).

Op dit punt willen wij graag een nadere toelichting. Gaat de verwachte woonverdunding over Westvoorne of over een groter gebied (Voorne-Putten of landelijk gemiddelde)?

Pag. 32 Veel recreanten zijn op zoek naar rust en ruimte. Deze kwaliteiten zijn jaarrond aanwezig in onze gemeente en kunnen verder worden gepromoot en 'toegankelijk' gemaakt. Door in te zetten op deze doelgroep kunnen we ook buiten de zomerperiode veel recreanten trekken ('seizoensverlenging').

Voor de VVBV is dit een onbegrijpelijke stellingname. Door meer recreanten die op zoek zijn naar rust en ruimte aan te trekken gaat de genoemde kwaliteit juist verloren. Hoe meer recreanten, hoe minder rust en ruimte.

Pag. 32 Anderzijds is ook een trend waarneembaar naar meer duurzame landbouw, verbreding van de bedrijfsvoering.

De VVBV herkent de trend naar een meer duurzame vorm van landbouw, maar constateert dat die in Westvoorne zo goed als afwezig is. Wij kennen daar binnen Westvoorne geen of heel weinig voorbeelden van. Het is daarom jammer dat in de omgevingsvisie niet of nauwelijks aandacht is voor deze transitie. De agrarische bedrijfsvoering op Voorne wordt voor het grootste deel bepaald door nogal conservatieve opvattingen volgens het Rabobank-model van schaalvergroting, mechanisatie en technologische aanpassingen. Dwars tegen de door u vastgestelde landelijke trend in. Deze vorm van bedrijfsvoering heeft ook grote betekenis voor het polderlandschap en voor de recreatieve mogelijkheden van onze polders. Hiervoor hebben wij al gewezen op het uitgekleden landschap zoals dat is ontstaan na de ruilverkaveling en de daardoor geringe aantrekkelijkheid van onze polders. Dat het heel anders kan, laten enkele hoopvolle projecten elders in den lande zien. Helaas blijkt de omgevingsvisie op dit punt tamelijk visieloos en armoedig. Wij stellen daarom voor om een duidelijke visie te ontwikkelen op de

wijze van agrarische bedrijfsvoering en de daarbij passende ruimtelijke ontwikkeling in combinatie met een streven naar echte duurzaamheid.

Landelijk zijn twee heel duidelijke trends te onderscheiden. In de ene visie worden duurzaamheid, het terugbrengen van hoge natuur- en landschappelijke waarden in agrarische gebieden op een integrale wijze in de bedrijfsvoering verwerkt. Doordat hierdoor de aantrekkelijkheid van het agrarisch gebied enorm toeneemt, kan ook uitbreiding van recreatie en toerisme sterk worden bevorderd. In de andere visie wordt juist toegewerkt naar een strikte scheiding van minder maar hoogproductieve landbouwgebieden en meer natuurgebieden. Ook in deze visie is er veel (extra) ruimte voor natuur en recreatie.

Wij geven van beide visies enkele goede voorbeelden. De geïntegreerde visie op landbouw en natuur wordt prachtig uitgewerkt in het gedachtegoed van de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap. Wij wijzen graag op hun website m.b.t. het Deltaplan voor het Landschap <http://nederlandscultuurlandschap.nl/wat-doet-vnc/deltaplan-voor-het-landschap/>

Zeer lezenswaardig is ook het Plan Buytenland bij Rhoon.

<http://www.redpoldersrhoon.nl/wp-content/uploads/2014/02/Levend-Buitenland-van-Rhoon-VNC-24-2-2014.pdf>

De andere visie wordt uitstekend verwoord in het ecomodernistisch manifest:

<http://www.ecomodernism.org/nederlands/>

Eerlijk gezegd maakt het de VVBV niet zoveel uit voor welk van de twee scenario's gekozen wordt, maar er moet in onze ogen wel gekozen worden. Alleen dan zijn de vele doelstellingen die de gemeente in de omgevingsvisie zegt na te streven haalbaar. Wij dringen er daarom bij de gemeente op aan serieus naar de door ons aangedragen alternatieven te kijken en in de definitieve versie van de omgevingsvisie een echte keuze te maken tussen een van de twee alternatieven. Mocht de gemeente willen kiezen voor de ecomodernistische benadering dan verwachten wij wel dat er dan ook binnen de gemeente Westvoorne daadwerkelijk gekozen wordt voor een scheiding tussen landbouw aan de ene kant en landschap en natuur aan de andere kant. Dat betekent dat het landbouwareaal in onze gemeente serieus wordt verkleind ten gunst van meer (hoogwaardige) natuur. Alleen dan kunnen onze polders weer aantrekkelijk worden gemaakt en ook benut worden voor een uitbreiding van recreatie en toerisme. Als de gemeente meent te moeten vasthouden aan de nu geformuleerde uitgangspunten, dan zien wij geen mogelijkheden voor de genoemde doelstellingen op het gebied van recreatie en toerisme.

Pag. 33 verduurzaming

De VVBV is het met dit punt volledig eens. Verduurzaming van onze hele economie is onontkoombaar. Helaas zien wij in de omgevingsvisie hier te weinig van terug. Wij verwachten op dit punt een veel grotere ambitie van de gemeente en een veel minder afwachtende houding. Wij wijzen graag op onze grote buurgemeente Rotterdam en op het Havenbedrijf Rotterdam. In hun visie op duurzaamheid beperken zij zich niet tot enkele obligate projecten die toch al de bedoeling waren. Het Havenbedrijf heeft de moed gehad om te verklaren dat zij als doelstelling hebben de meest duurzame haven ter wereld te willen worden en pakt dat streven ook zeer voortvarend aan. De Gemeente Rotterdam heeft ook in haar eigen doelstellingen, los van de haven, besloten tot een onomkeerbare omslag naar duurzaamheid. Om in deze omslag mee te kunnen zal ook de gemeente Westvoorne veel duidelijker doelstellingen m.b.t. duurzaamheid moeten formuleren voor zowel het wonen en het bouwen, als ook voor de landbouwsector en de energievoorziening van onze gemeente.

Pag. 33 vergroting van de biodiversiteit

De VVBV is enthousiast over de doelstelling de biodiversiteit binnen de gemeente te vergroten. De VVBV is teleurgesteld dat uit niets blijkt hoe de gemeente dat denkt te gaan bereiken. Wij zien helaas vooral plannen die een bedreiging voor de biodiversiteit vormen. Ook hier verwachten wij van de gemeente een veel ambitieuzere aanpak en ook hier zijn er vele

mogelijkheden. De twee eerder genoemde visies op de agrarische sector en de daarbij behorende landschappen kunnen beide voor een flinke verbetering van de biodiversiteit zorgen. Pag. 33 *Naar verwachting treedt door de aanleg van de Maasvlakte II en verdere invulling van de haventerreinen een structurele toename van werkgelegenheid op in de nabijheid van Voorne-Putten.*

Wij willen opmerken dat de aanleg van Maasvlakte II tijdelijk voor veel werkgelegenheid heeft gezorgd. De meeste werkers kwamen echter van (ver) buiten Westvoorne. De werkgelegenheid bij de bedrijven die zich op Maasvlakte II hebben gevestigd of waarvan verwacht wordt dat zij zich daar zouden kunnen vestigen valt behoorlijk tegen. Het is niet voor niets dat er op dit moment veel onrust is onder havenarbeiders over het verloren gaan van banen door de komst van Maasvlakte II. Automatisering en robotisering nemen veel werk uit handen van havenarbeiders.

In tegenstelling tot de verwachting in de omgevingsvisie zal van een structurele toename van de werkgelegenheid op Voorne-Putten ten gevolge van Maasvlakte II nauwelijks sprake zijn en de woningbehoefte vrijwel niet doen stijgen (zie conclusies van het Stec-rapport).

Pag. 35 *Doortrekken A4 Midden-Delfland en aanleg Blankenburgverbinding*

De aanleg van de A4 door Midden-Delfland en de aanleg van de Blankenburgverbinding bij Rozenburg (geplande ingebruikname: 2022) verbetert de verbindingen met Rotterdam-Noord, Delft en Den Haag. Hierdoor wordt Westvoorne aantrekkelijker als woongemeente voor mensen die in het noordelijk deel van de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag werken.

De passage over de effecten van de nieuwe A4 en de Blankenburgtunnel is een typisch voorbeeld van eenzijdig en *wishful thinking*. Werknemers van het industriegebied zullen door de kortere reistijden niet snel besluiten om vanuit de steden ten noorden van de Nieuwe Waterweg naar Voorne te verhuizen. Door de betere verbindingen behoeven ze dan hun bestaande contacten (baan van echtgenoten, scholen, stedelijke voorzieningen e.d.) immers niet op te geven. Met name de nieuwe tunnel zal de woningbehoefte juist verminderen.

Pag. 39 en 40 *de koers van Westvoorne*

De lijst van wel 14, soms conflicterende, ambities laat in het midden waar we bij het inrichten van de ruimte voor gaan: een toeristen-/recreatiegemeente of een woon/forensengemeente? Het is van alles wat. De VVBV vraagt zich af wat voor gemeente we willen zijn? De VVBV vraagt de gemeente hier duidelijker over te zijn.

Pag. 39 Bij het inzetten op het behoud van de natuurlijke kust als onderscheidende kwaliteit ten opzichte van andere badplaatsen langs de Zeeuws-Hollandse kust past wel een groei van het aantal naturrecreanten. Deze groep komt meer verspreid over het jaar naar de gemeente om te wandelen, te fietsen of paard te rijden.

De VVBV is van mening dat de recreatieve druk op de duingebieden van Voorne al ruimschoots aan hun maximum zitten. Deze recreatieve druk gaat nu al ten koste van belangrijke natuurwaarden. Om de recreatieve druk op de duingebieden te verkleinen zijn wij er voorstander van om het Brielse Meer echt recreatief te gaan ontwikkelen, zodat het daar aantrekkelijker wordt om te wandelen, fietsen, mountainbiken, hardlopen, paardrijden en honden uit te laten (grote losloop-gebieden). Wij zijn van harte bereid mee te denken over een verdere recreatieve invulling van het Brielse Meer.

Pag. 53 Wat voor naturrecreanten geldt, is ook van toepassing op surfers, kitesurfers en windsurfers. Ook zij komen het hele jaar door naar onze gemeente om hun sport te beoefenen. Er is volop ruimte voor (niet- gemotoriseerde) sporten ten noorden van de Tweede Slag en op het strand van de Maasvlakte. Dit gebied sluit aan bij de noordrand van de gemeente, waar meer intensieve vormen van recreatie kunnen worden beoefend op het Oostvoornse en Brielse Meer (zie paragraaf 4.4).

De VVBV pleit voor het verbieden van kitesurfen vanaf het Oostvoornse strand (bij paal 7.6) i.v.m. de zeer regelmatige verstoring van vogels op de Slikken van Voorne (zie onze visie Beheerplan Voordelta). Rijkswaterstaat heeft aangekondigd een onderzoek uit te gaan voeren waarbij gekeken wordt hoe groot de verstoring door kitesurfers is. Het lijkt goed dat onderzoek af te wachten. Wij hebben er geen bezwaren tegen om de kitesurfers de ruimte te geven op de stranden van de Maasvlakte. Kitesurfers hebben geen belangstelling voor het Oostvoornse Meer en ook de windsurfers zijn grotendeels verdwenen.

Pag. 53 zanderijen; zie paragraaf 4.5.2) is meer ruimte voor (recreatieve) ontwikkelingen.

De VVBV is tegenstander van het recreatief ontwikkelen van de zanderijen. De zanderijen zijn de meest geschikte gebieden waar waardevolle nieuwe natuur kan worden ontwikkeld. De VVBV is heel blij met de wijze van natuurontwikkeling zoals die recent heeft plaatsgevonden bij de Noorddijk en tussen de Noorddijk en de Middelweg. Wij zijn voorstander van meer en grotere natuurbouwprojecten op de zanderijen. Uitbreiding van recreatie zien wij alleen in samenhang met de eerder genoemde projecten van de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap of van ecomodernisten. In deze projecten wordt eerst natuurwinst geboekt en daarna worden veel mogelijkheden gecreëerd voor recreatie. Alleen in die volgorde is uitbreiding van recreatie in de zanderijen voor de VVBV bespreekbaar. Uitbreiding van recreatie zonder natuurbouw is in dat gebied ongewenst.

Pag. 55 Het Oostvoornse Meer is een belangrijke plek voor veel verschillende vormen van recreatie. Het meer is populair bij duikers, (kite)surfers, zwemmers, wandelaars, fietsers, natuurliefhebbers, zonnebaders en vissers.

Het Oostvoornse Meer is niet echt populair bij surfers, zwemmers en wandelaars. Het Oostvoornse meer kent vele problemen die niet genoemd worden. Blauwalg is en blijft een groot probleem voor de recreatie dat alleen opgelost gaat worden met grote en ingrijpende maatregelen, o.a. verontdiepen. De veiligheidscontour ligt over de noord/weststrand van het Oostvoornse Meer. Het is de vraag of je grote aantallen recreanten naar gebieden moet lokken waar de veiligheid niet gegarandeerd is.

Pag. 60 Ook Slag Baardmannetje is in potentie geschikt voor verdere ontwikkeling van het recreatief-toeristisch potentieel.

De VVBV wijst er op dat bij Slag Baardmannetje ook een waardevol natuurgebiedje ligt, nl. Hoekje Jans. Dit gebied is zowel floristisch, als avifaunistisch van grote waarde. Verdere recreatieve ontwikkeling is in de richting van Hoekje Jans ongewenst. Nu reeds is er ter plekke veel verstoring door vooral sportvissers.

Pag. 61 Op bovengenoemde wijze sluiten we aan bij de plannen en ambities uit onze 'Toeristisch-recreatieve impuls Oostvoornse Meer' (uit 2015) en bij het natuurbeschermingsbeleid voor het duingebied (Natura2000-gebied Voornes Duin). Door de bestaande combinatie van natuur en recreatie beter te benutten kunnen we, in overleg met alle relevante partijen, komen tot zowel hogere natuurwaarden als een betere recreatieve benutting. Bij de uitwerking van recreatieve initiatieven wordt het beperken van de impact op de natuur nadrukkelijk betrokken. Als concrete uitwerking van de visie voor het Oostvoornse Meer wordt momenteel aan diverse zaken gewerkt.

De VVBV is een groot voorstander van het opknappen van het Groene Strand. Ooit lag er een prima plan om dit gebied veel moerassiger te maken. Dat is toen niet doorgegaan vanwege mogelijke grondverontreiniging. De VVBV zou graag zien dat opnieuw onderzocht wordt op welke wijze de natuurwaarden van het Groene Strand kunnen worden verbeterd. Het Parnassiavlak moet in onze ogen beter worden beschermd dan nu het geval is. Met enige regelmaat komen daar nu ruiters en crossmotoren het gebied binnen, terwijl dit misschien wel de meest waardevolle vallei is van heel Voornes Duin. Daarnaast worden we telkens geconfronteerd met nieuwe bedreigende plannen voor de zuidoever en de oostoever van het Oostvoornse Meer: zeehondencentrum, wrakkenmuseum, recreatieve ontwikkelingen

tegenover paviljoen De Duinrand enz. Het gaat hier om een gebied met hoge natuurwaarden en een groot deel ligt in formeel Natura 2000-gebied. Toch lijkt de gemeente dit soort plannen steeds met enthousiasme te begroeten, ook als die plannen duidelijk strijdig zijn met de natuurbelangen. Wij verwachten van de gemeente Westvoorne juist een houding waarbij zij de uitgangspunten van de Natura 2000-wetgeving serieus neemt en dit soort projecten niet toestaat. De VVBV zal zich in ieder geval blijven verzetten tegen recreatieve ontwikkeling van de zuid- en de oostoever van het meer. Dat er daar hogere natuurwaarden te bereiken zouden zijn door in overleg met partijen meer recreatieve ontwikkelingen mogelijk te maken, lijkt ons uitgesloten. De natuurwaarden zijn daar al extreem hoog (vooral het Parnassiavlak) en worden juist bedreigd door verdere recreatieve ontwikkeling van het gebied en door de recent uitgevoerde (hopelijk tijdelijke) verlaging van het waterpeil in het Oostvoornse Meer.

Pag. 61 Het gebied rondom het Brielse Meer kan naar ons idee ook nadrukkelijk dienen om het duingebied van recreatieve druk te ontlasten. Dit komt de natuurlijke kwaliteit in de duinen ten goede. Goede verbindingen tussen het Brielse Meer en het duingebied zijn dan noodzakelijk.

Om de recreatieve druk op de duingebieden te verkleinen zijn wij er voorstander van om het Brielse Meer echt recreatief te gaan ontwikkelen, zodat het daar aantrekkelijker wordt om te wandelen, fietsen, mountainbiken, hardlopen, paardrijden en honden uit te laten (grote losloopgebieden). Wij zijn van harte bereid mee te denken over een verdere recreatieve invulling van het Brielse Meer. Goede verbindingen tussen het Brielse Meer en de duingebieden lijken ons echter overbodig.

Pag. 61 In de zone langs de zuidrand van het Brielse Meer is ruimte voor (grootschalige) verblijfsrecreatie. Ten oosten van het Kruiningergors, richting Brielle, is een vergroening van het landschap mogelijk waarbinnen nieuwe verblijfsrecreatie een plek kan krijgen.

De VVBV is tegenstander van ruimte maken voor nieuwe grootschalige verblijfsrecreatie ten zuiden van het Brielse Meer en het ruimte bieden voor vakantieparken gezien de aard van het gebied en het huidige gebruik. Wel willen wij het mogelijk maken om het Kruiningergors te herstructureren.

Pag. 63 De grote verscheidenheid aan functies is enerzijds een kwaliteit maar maakt het gebied tegelijkertijd kwetsbaar voor 'verrommeling' van het landschap. Oude landschappelijke structuren zijn verdwenen of staan onder druk.

Deze zinssnede is ons uit het hart gegrepen. Wij roepen de gemeente op veel strenger op te treden tegen deze verrommeling en die vooral niet te stimuleren.

Pag. 91 Als onderdeel van de landschappelijke kwaliteitsverbetering is de aanleg van nieuwe landgoederen een goede mogelijkheid om minder courante agrarische percelen een waardevolle landschappelijke functie te laten behouden. Ook biedt dit wellicht mogelijkheden om vrijkomende agrarische bebouwingscomplexen te herontwikkelen. De inrichting van een nieuw landgoed wordt afgestemd op het landschap waarin het zich bevindt. Een nieuw landgoed ziet op de integrale aanleg en instandhouding van een groot aaneengesloten gebied, waarbij naast aanleg van nieuwe natuur en versterking van het landschap ook recreatief medegebruik uitgangspunt is.

De VVBV is van mening dat als de aanleg van nieuwe landgoederen leidt tot per saldo meer bebouwing (bouw minus sloop) in het open landschap deze ontwikkeling dient te worden afgewezen. Zeker omdat tijdens de klankboordbijeenkomst duidelijk is geworden dat al de flankerende zaken niet afdwingbaar zijn. Hetzelfde geldt voor herontwikkeling van vrijkomende agrarische bebouwingscomplexen.

Pag. 99 focus leggen op kwaliteit en kleinschaligheid en geen uitbreiding van het aantal commerciële voorzieningen. De zes bestaande strandpaviljoens is het maximaal toegestane aantal.

De VVBV is het eens met de beperking van het aantal strandpaviljoens. Wij zijn echter ook tegenstander van uitbreidingsmogelijkheden voor de bestaande strandpaviljoens.

Pag. 99 We gaan onderzoeken of er mogelijkheden kunnen komen om met plezierjachten aan te leggen voor de kust. Mogelijkheden daarvoor zouden er kunnen zijn bij de Tweede Slag bij Rockanje en bij het strand bij de Haringvlietdam.

De VVBV maakt ernstig bezwaar tegen dit voornemen. Geen aanlegsteigers op het strand van Rockanje.

Pag. 99 Het versterken van de toeristisch-recreatieve infrastructuur langs de zuidrand van het Oostvoornse Meer, inclusief de inrichting van een 'natuurboulevard'.

De VVBV heeft grote bezwaren tegen het versterken van de toeristisch-recreatieve infrastructuur aan de zuidrand van het Oostvoornse Meer. Dit is Natura 2000-gebied en de versterking van die infrastructuur is niet verenigbaar met de daar geldende natuurdoelstellingen. Het gaat om een zeer waardevol gebied met misschien wel de meest waardevolle vallei van heel Voornes Duin (het Parnassiavlak). Dit is ook nog eens een zeer kwetsbaar gebied dat absoluut gevrijwaard moet worden van meer recreatie en toerisme. Bovendien is dit gebied zeer drassig en daardoor totaal ongeschikt voor dit soort zaken.

Pag. 99 Op langere termijn zetten we in op:

- de ontwikkeling van Slag Baardmannetje aan de noordzijde;
- de realisatie van een wrakkenmuseum;

De VVBV heeft grote bezwaren tegen een verdere recreatieve invulling van Slag Baardmannetje. Pal naast dit slag ligt het zgn. "Hoekje van Jans" en ook daar zijn hele hoge natuurwaarden (o.a. komt daar de Natura 2000-soort *Liparis loeselii* (groenknolorchis) voor. Een streng beschermde soort. De VVBV heeft geen heel grote bezwaren tegen een wrakkenmuseum, zolang dat maar niet wordt gerealiseerd op de zuid- of oostoever van het Oostvoornse Meer.

Pag. 99 Tussen het Oostvoornse Meer en het Brielse Meer Ontwikkelen liggen kansen om de entree van Vorne vanaf de A15 herkenbaar vorm te geven en een recreatief transferium te ontwikkelen langs de N218. Hier kan gedacht worden aan de realisatie van een hotel en/of restaurant, bezoekerscentrum, informatievoorziening, start van routes, fietsenverhuur et cetera. Ook de entree van Vorne-Putten vanaf de N57 kan herkenbaarder worden vormgegeven.

De VVBV kan onder voorwaarden akkoord gaan met deze gedachte. Realisatie moet strikt gebonden zijn aan inpassing in het landschap en uitsluitend in de vorm van laagbouw.

Pag. 105 Mocht substantiële nieuwe of vervangende recreatieve bebouwing nodig zijn dan concentreren we deze bij de dagrecreatieve clusters.

Pag. 105 Agrarische bouwkvavels kunnen worden verruimd als dat nodig is, met aandacht voor de uitstraling op het landschap. Niet-agrarische functies zijn alleen (onder voorwaarden) toegestaan op bestaande en vrijkomende agrarische erven.

Verbreiding van de agrarische bedrijfsvoering met alternatieve teelten en innovatieve grondgebonden productiewijzen of met recreatieve voorzieningen kan hier - mits op of gekoppeld aan de bestaande erven - een goed middel zijn om de bedrijfsvoering rendabel te houden en om het gebied voor recreanten aantrekkelijker te maken. Voor bestaande agrarische bedrijven met een goed toekomstperspectief die zich in hoofdzaak blijven focussen op agrarische productie, is via maatwerk uitbreiding van het bedrijf mogelijk. Hierbij wordt aandacht besteed aan de impact op de omgeving.

Om landschappelijke en natuurredenen wil de VVBV alleen meer ruimte voor (kleinschalige) verblijfsrecreatie toestaan indien daardoor het totale volume van het gebouwde in de zanderijen, in de oude en de jonge zeekeleipolders niet toeneemt. De VVBV is tegenstander van

uitbreiding van de bestaande recreatieparken. Het vestigen van enkele nieuwe hotels buiten de dorpskernen wordt door de VVBV ten stelligste afgewezen. Het verbreden van de agrarische bedrijfsvoering met recreatieve voorzieningen zijn ongewenst.

Pag. 106 Op de zanderijen is het agrarische karakter langzaam aan steeds minder geworden. We bieden hier ook los van de bestaande erven ruimte aan kleinschalige niet-agrarische functies, mits ze bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit en de natuurwaarde en bij voorkeur ook aan de recreatieve waarde. Dit gebied leent zich ook goed voor combinaties van functies, zoals agrarische activiteiten met een woon of woonzorgvoorziening of een combinatie met recreatie en erfgoed. Belangrijk is dat ook op de zanderijen agrarisch gebruik mogelijk blijft. We bieden dan ook nadrukkelijk de mogelijkheid voor ontwikkeling van kleinschalige grondgebonden (semi-)agrarische bedrijvigheid, passend bij de karakteristieken van het gebied.

Op vrijkomende agrarische erven in de kleipolders en de zanderijen wil de VVBV geen niet agrarische functies toestaan. Daar zijn de bestaande bedrijventerreinen de aangewezen plek voor. Weliswaar worden er voorwaarden verbonden waaraan moet worden voldaan om dit toe te kunnen staan, maar de VVBV is van mening dat deze voorwaarden niet afdwingbaar zijn en derhalve geen effect hebben. Op deze wijze wordt wildgroei gestimuleerd.

Pag. 115 Om deze erven en de daarop aanwezige bebouwing neen andere invulling te kunnen geven, is het onder voorwaarden toegestaan dat woningen in de plaats van het oude agrarisch bedrijf gebouwd worden.

De VVBV wijst de nieuwbouw van woningen op vrijkomende agrarische erven af. Met toestaan is het hek van de dam en wordt het buitengebied bezaaid met plukjes woningen, gestimuleerd door de aanzienlijke waardestijging van de grond als gevolg van de bestemmingswijziging. Geen nieuwe woningen in het groen en op de zanderijen. De VVBV is sterk tegen een verdere verstening van het open landschap.

Wij verzoeken u onze zienswijze in uw overwegingen te betrekken.

Hoogachtend,
Vereniging Verontruste Burgers van Voorne
Namens deze,

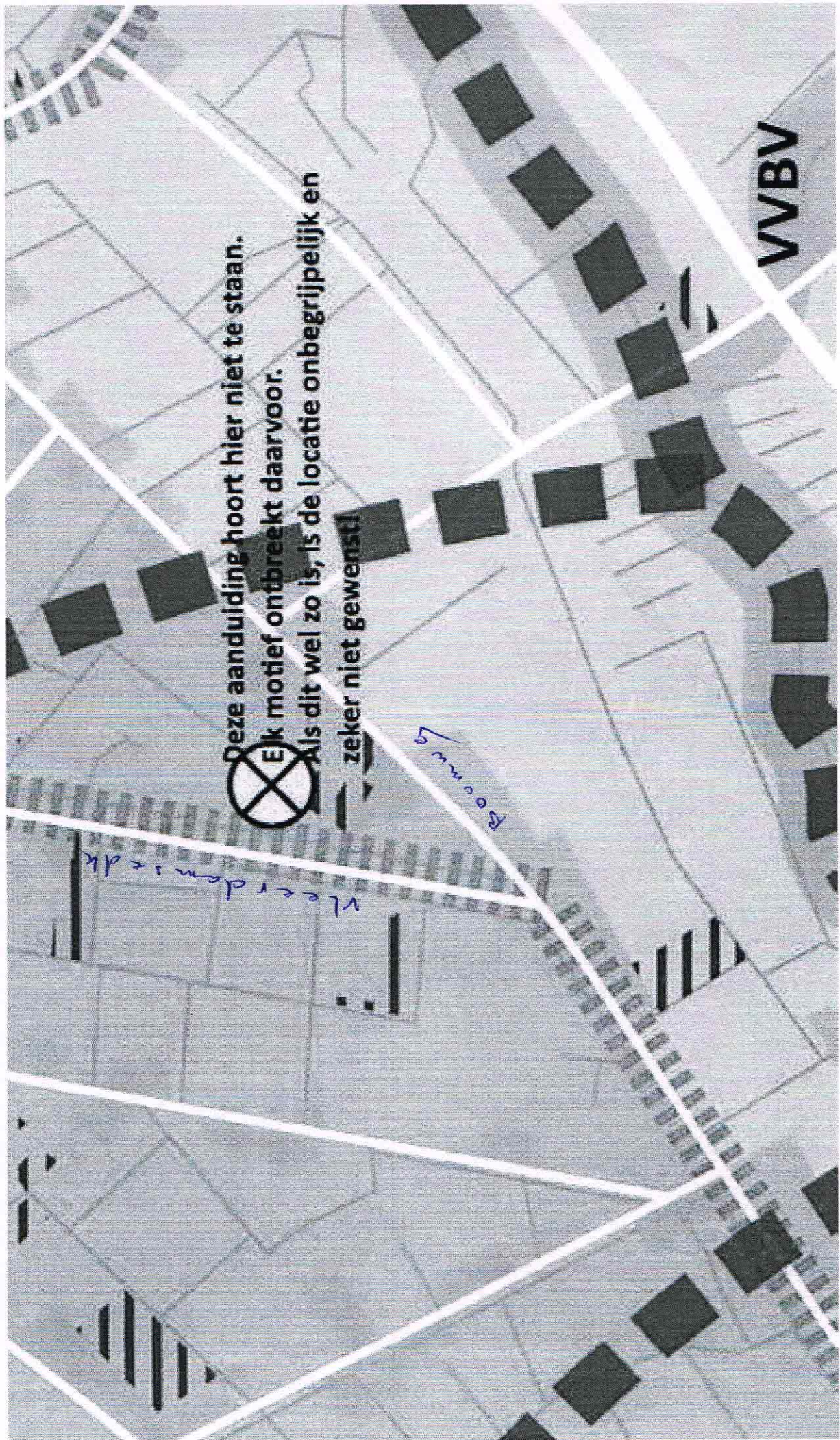

J.J.M. Braat
secretaris

P. Mout
voorzitter

CC.
Pers
gemeente Westvoorne Raadsleden
gemeente Westvoorne College
gemeente Westvoorne fractieass.
Provinciale Staten ZH
Gedeputeerde Staten ZH
Milieufederatie Zuid-Holland
Stichting Het Zuid-Hollands Landschap
Stichting Duinbehoud
Stichting Natuur en Milieu
Vereniging Natuurmonumenten
Waterschap de Hollandse Delta

Deze aanduiding hoort hier niet te staan.
Elk motief ontbreekt daarvoor.
Als dit wel zo is, is de locatie onbegrijpelijk en
zeker niet gewenst!

Vleer dennis dk

Boom 19

VVBV